

השתתפות בהוצאות הביטחון של חברות התעופה הישראליות - תיקון החלטות ממשלה

ומתן סיוע נוסף לחברות התעופה הישראליות

הצעה להחלטה

מחליטים :

1. בהמשך להחלטות ממשלה מס' 563 מיום 22 בנובמבר 2020, לתקן את סעיף 10 להחלטה מס' 4026 מיום 25 בדצמבר 2011 (להלן – החלטה 4026) כך שתוקף החלטה 4026 יהיה עד לחתימה על הסכם חדש בין חברות התעופה הישראליות לבין משרד האוצר או עד ליום 31 בדצמבר 2022, לפי המוקדם מביניהם, וזאת כל עוד "אל על נתיבי אויר לישראל בע"מ" תמשיך לספק שירותי אבטחת תעופה לחברות התעופה הישראליות לפי הוראות והנחיות שירות הביטחון הכללי.

2. בהמשך להחלטות הממשלה מס' 375 מיום 13 בספטמבר 2020 (להלן – החלטה 375) ומס' 982 מיום 9 במאי (להלן – החלטה 982) :

א. לרשום את הודעת שר האוצר בדבר כוונת משרד האוצר להעמיד סיוע נוסף לחברות התעופה הישראליות (להלן – סיוע המדינה). סיוע המדינה יינתן בין היתר בהתאם לעקרונות הבאים :

1. ההיקף הכולל של סיוע המדינה לכל חברות התעופה הישראליות לא יעלה, במצטבר, על 44 מיליון דולר ארה"ב שיועמד בדרך של אגרות חוב (להלן – אג"ח) המירות למניות לתקופה של שלוש שנים (להלן – תקופת הסיוע) מיום חתימת הסכם בין המדינה לבין כל אחת מחברות התעופה. המרת האג"ח למניות תיעשה בהתאם להחלטת החברה. מחיר ההמרה יסקף הנחה על שער המניה שייקבע על ידי המדינה בהתאם למועד ההמרה. ההמרה תיעשה אך ורק במצב שבו חברת התעופה תהיה ציבורית ומניותיה יהיה סחירות.

2. ככל שאג"ח שיונפק למדינה יומר למניות כאמור בפסקה (1) המדינה תמכור את המניות שיוקצו לה בתוך 18 חודשים ממועד הקצאתן ויחול האמור בסעיפים 5 ו-9 להחלטה 375.

3. סיוע המדינה יועבר לחברות התעופה במקביל להזרמת הון בעלים לחברת התעופה בסכום שווה (יחס של 1:1). חלק הבעלים יועבר בסמוך לפני העברת סיוע המדינה, ובאופן שתקבע המדינה.

4. ככל שבמסגרת סיוע המדינה תרכוש המדינה מניות בחברות התעופה ועד למכירתן של המניות, המדינה מוותרת מראש ובאופן בלתי הדיר על אמצעי השליטה שיוקנו לה בגין מניותיה בחברות והיא מתחייבת שלא לעשות בהם שימוש. המדינה תמשיך להיות זכאית לכל הזכויות ההוניות הצמודות למניות

האמורות. יובהר כי התחייבות זו תחול רק על המדינה וכל מניה שתועבר מהמדינה בכל דרך שהיא לצד שלישי כלשהו תועבר עם מלוא הזכויות וללא מגבלה כאמור. בכל מקרה חלק המדינה בהון המניות של כל אחת מהחברות לא יעלה על 24%, וכל חלק מסיוע המדינה שעשוי להעלות את החזקת המדינה בכל אחת מחברות התעופה מעל השיעור האמור, אגרת החוב תיפרע עד תום תקופת הסיוע.

5. סיוע המדינה הוא בכפוף, בין היתר, למגבלות על משיכת דיבידנד, רכישת עצמית של מניות ועסקאות בעלי עניין, וכן תנאים נוספים שייקבעו על ידי המדינה.

ב. לתקן את סעיף 3 להחלטה 375 כך שבמקום "18 חודשים ממועד ההנפקה לציבור" יבוא "27 חודשים ממועד ההנפקה לציבור".

ג. לתקן את ההסכם האמור בסעיף 1 להחלטה 982, כך שבסעיף 6(א)(1) להסכם במקום "31 ביולי 2021" יבוא "22 בספטמבר 2022".

3. למימון הצעת החלטה זו –

- א. למימון סעיף 1 - יוקצה סכום של עד 777 מיליון ש"ח מתקציב אבטחת התעופה לשנת 2022 (בכפוף לביצוע בפועל. סכום זה מבוסס על תחזית, הביצוע בפועל תלוי בהיקף התעופה והיעדים שיבחרו על ידי חברות התעופה).
- ב. למימון סעיף 2 – יוקצה סכום של 25 מיליון ש"ח בשנת 2021 וסכום של 115 מיליון ש"ח בשנת 2022 מתוך הסכומים המיועדים להתמודדות עם המשבר שנוצר עקב התפשטות נגיף הקורונה.

דברי הסבר

רקע כללי

החלטות מס' 3024 מיום 27 בינואר 2008, מס' 4032 מיום 24 באוגוסט 2008, מס' 4462 מיום 1 בפברואר 2009, מס' 4026 מיום 25 בדצמבר 2011 (להלן – **החלטה 4026**), מס' 82 מיום 28 באפריל 2013, מס' 4755 מיום 24 בנובמבר 2019, מס' 151 מיום 28 ביוני 2020, מס' 563 מיום 22 בנובמבר 2020 (להלן – **החלטה 563**), שעניינן השתתפות בהוצאות הביטחון של חברות התעופה הישראליות, החלטה מס' 59 מיום 21 באפריל 2013, שעניינה אישור הסכם התעופה האירופי-ים תיכוני בין ממשלת מדינת ישראל לבין האיחוד האירופי והמדינות החברות בו ("שמיים פתוחים"), והחלטה מס' 982 מיום 9 במאי 2021 שעניינה מתן סיוע לחברות התעופה הישראליות עקב התארכות משבר הקורונה ותיקון החלטות ממשלה, קובעות את התנאים להשתתפות המדינה בהוצאות הביטחון של חברות ישראליות המונחות על ידי שירות הביטחון הכללי.

סעיף 10 להחלטה 4026 קבע שתוקפה יהיה עד ליום 31 בדצמבר 2017. סעיף זה תוקן מספר פעמים, כך שכיום צפויה החלטה 4026 לפקוע ביום 31 בדצמבר 2021 או בעת חתימה על הסכם חדש בין חברות התעופה הישראליות לבין משרד האוצר, לפי המוקדם מביניהם, וזאת כל עוד אל על נתיבי אויר לישראל בע"מ (להלן – **חברת אל על**) תמשיך לספק שירותי אבטחת תעופה לחברות התעופה הישראליות לפי הוראות והנחיות שירות הביטחון הכללי. יצוין כי בהמשך להארכת תוקף החלטה 4026, נחתמה תוספת המאריכה את הסיכום שבין מדינת ישראל לבין חברת אל על בנושא הסדרת פעילות מערך האבטחה, ומכיוון שטרם נחתם הסכם חדש בין חברות התעופה הישראליות לבין משרד האוצר, הסיכום האמור צפוי לפקוע ביום 31 בדצמבר 2021.

כאמור, הסכם חדש בין חברות התעופה הישראליות לבין משרד האוצר טרם נחתם. לאור אי הוודאות בענף התעופה בשל נגיף הקורונה, אין טעם לקיים כעת שיח על הסכם חדש. בנוסף, לאור העלות הגבוהה של אבטחת התעופה בישראל (כך למשל בשנת 2019 עלות האבטחה הייתה 946 מיליון ש"ח), טרם חתימה על הסכם חדש נדרשת עבודת מטה ממשלתית בנושא מדיניות אבטחת התעופה, לרבות סוגיית מימון האבטחה אולם גם את עבודת המטה לא ניתן לבצע כעת באופן יעיל בשל המצב הנוכחי של ענף התעופה. לאור זאת, נדרש פרק זמן נוסף לביצוע עבודת מטה כאמור, ובשים לב לנגיף הקורונה ולרצון להמתין עד שתגבר הוודאות בענף התעופה, מוצע להאריך את תוקף החלטה 4026 עד ליום 31 בדצמבר 2022 וזאת לצורך קיום עבודת המטה.

למען הסר ספק, אין באמור בהחלטה זו כדי לגרוע מכל החלטה שהתקבלה או הודעה שנשלחה מאת המדינה למי מחברות התעופה הישראליות, בנוגע ליישום ההחלטה 4026 או תוספות להסכמים שנחתמו בהמשך לה, ובכלל זה הודעות שנשלחו בהמשך לנגיף הקורונה, אשר הביא להפחתת מספר הטיסות.

לסעיף 2

התפרצות נגיף קורונה והמגבלות שהוטלו בישראל ובמדינות רבות ברחבי העולם על תנועת נוסעים בינ"ל גרמו למשבר חסר תקדים בעולם התעופה בכלל ולחברות התעופה הישראליות

בפרט. על רקע המשבר הנחו ראש הממשלה ושר האוצר על הקמת צוות מקצועי במשרד האוצר בראשות מנכ"לית משרד האוצר, החשב הכללי, הממונה על התקציבים, היועץ המשפטי של המשרד ונציג רשות התעופה האזרחית (להלן - הצוות), לבחינת דרכים לסיוע לחברות התעופה הישראליות וזאת על מנת לשמר תעופה ישראלית.

במסגרת זאת אושרה ביום 13 בספטמבר החלטת ממשלה מס' 375 שעניינה "מתן סיוע לחברת אל-על נתיבי אוויר לישראל בע"מ" (להלן - החלטה 375), להעמדת סיוע ממשלתי לחברת אל-על בסך של עד 400 מיליון דולר (כ-1.4 מיליארד ש"ח). מתווה הסיוע שגובש כלל רשת ביטחון של המדינה להנפקת מניות שביצעה החברה בהיקף של 150 מיליון דולר (כ-875 מיליון ש"ח). בסופו של יום רכשה המדינה בהנפקה האמורה הון מניות בסכום של 115 מיליון שקלים חדשים.

בהקשר זה יצוין כי קודם להנפקה האמורה החזיקה המדינה בחברת אל על אמצעי שליטה בשיעור של 1.13% וכעת, לאחר ההנפקה, מחזיקה המדינה בחברת אל על אמצעי שליטה שיעור כולל של כ-13%.

במקביל לאמור, קידם הצוות מסלול ייעודי בתנאים ייחודיים ליתר חברות התעופה הישראליות במסגרת קרן ההלוואות לעסקים גדולים בערבות המדינה, באופן שאפשר לשתי החברות לגייס הלוואות מהמערכת הבנקאית בסכום העולה על 100 מיליון ש"ח לצורך מימון פעילותן השוטפת בזמן משבר הקורונה.

על רקע התמשכות המשבר, וההרעה במצבן התזרימי של חברות התעופה הישראליות, גיבש הצוות מתווה נוסף שלפיו המדינה תסייע תזרימית לחברות התעופה ותרכוש מהן מראש, לתקופה של כ-20 שנה, כרטיסי טיסה לכלל המטוסאים ועובדי מערך אבטחת התעופה. בהתאם לכך נחתם ביום 18 במרץ 2021 הסכם בין המדינה לבין חברת אל-על וסאן דור נתיבי אוויר בינלאומיים בע"מ (להלן - סאן דור) שלפיו בתקופה האמורה החברות יממנו את עלויות ההטסה של מטוסאים ועובדי מערך אבטחת התעופה תמורת סכום של 210 מיליון דולר ארה"ב (להלן - ההסכם עם אל על). במסגרת ההסכם נקבעו, בין היתר, הוראות בדבר יישום תוכנית התייעלות בחברת אל על, הנפקת הון מניות ותנאים נוספים. הסכם מקביל לרכישת כרטיסי טיסה נחתם במהלך שנת 2021 בין המדינה לחברת ישראייר תעופה ותיירות בע"מ, ולפיו המדינה תשלם לחברה סכום של 16 מיליון דולר ארה"ב בתמורה לכך שהחברה תממן את עלויות ההטסה של מטוסאים ועובדי מערך אבטחת התעופה לתקופה של כעשרים שנה. לצד זאת, נקבעו בשני ההסכמים מנגנוני פיצויים מוסכמים במידה ומי מהחברות תפר את התחייבויותיה בגין ההסכם שנחתם עימה. ההסכם עם אל על אושר במסגרת החלטת ממשלה מס' 982 מיום 9 במאי 2021 (להלן - החלטה 982) ובמסגרת החלטה זו אף נרשמה הודעת שר האוצר כי ישראייר חתמה על ההסכם המקביל שהועבר לה. בימים אלה, המגעים בין משרד האוצר לבין חברת ארקיע עודם נמשכים בדבר הסכם מקביל לעניין רכישת כרטיסי טיסה והדרוש להגעה להסכמות.

לנוכח התארכות משבר הקורונה והשלכותיו על ענף התעופה הוחלט לגבש מתווה סיוע נוסף לחברות התעופה, הכולל את העקרונות הבאים:

1. חברות התעופה יקבלו סיוע מהמדינה בסכום כולל שלא יעלה על 44 מיליון דולר ארה"ב במצטבר לכל החברות שיועמד במסגרת הסכם של כל חברה עם המדינה,

ויינתן בדרך של אגרת חוב ללא ביטחונות וללא ריבית לתקופה של שלוש שנים מיום חתימת ההסכם. אגרות החוב יהיו צמודות לשער הדולר. במידה שחברת התעופה תהיה ציבורית בתום התקופה האמורה החברה תהיה רשאית לבחור האם לפרוע את אגרת החוב או להמירה למניות בחברה במחיר שישקף הנחה של 7.5% על שער המניה נכון לאותו מועד. יצוין כי בשלב זה רק חברת אל על היא חברה ציבורית. עוד יובהר כי ככל שיוקצו למדינה מניות במסגרת הליך זה, המדינה תמכור אותן בתוך 18 חודשים ממועד ההקצאה.

2. סיוע המדינה יועבר לחברת התעופה במקביל להזרמת הון בעלים לחברת התעופה בסכום שווה (יחס של 1:1). חלק הבעלים יועבר בסמוך לפני העברת סיוע המדינה, ובאופן שתקבע המדינה.

3. ככל שבמסגרת סיוע המדינה תרכוש המדינה מניות בחברות התעופה ועד למכירתן של המניות, המדינה מוותרת מראש ובאופן בלתי הדייר על אמצעי השליטה שיוקנו לה בגין מניותיה בחברות והיא מתחייבת שלא לעשות בהם שימוש. המדינה תמשיך להיות זכאית לכל הזכויות ההוןיות הצמודות למניות האמורות. יובהר כי התחייבות זו תחול רק על המדינה וכל מניה שתועבר מהמדינה בכל דרך שהיא לצד שלישי כלשהו תועבר עם מלוא הזכויות וללא מגבלה כאמור. בכל מקרה חלק המדינה בהון המניות של כל אחת מהחברות לא יעלה על 24%, וכל חלק מסיוע המדינה שעשוי להעלות את החזקת המדינה בכל אחת מחברות התעופה מעל השיעור האמור, אגרת החוב תיפרע עד תום תקופת הסיוע.

במסגרת זו מוצע להבהיר בהצעת ההחלטה כי סעיף 5 בהחלטה 375 הקובע כי "על החברה ועל אחזקת ניירות הערך בידי המדינה בחברה ומכירתם לא יחולו הוראות חוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975, והנהלים מכוחו, לרבות לעניין מתן תגמול לעובדי החברה" וסעיף 9 הקובע כי "אין באמור בהחלטה זו כדי לגרוע מסמכויות מחזיק מניית המדינה המיוחדת בחברה (להלן – מניית המדינה) או להשפיע על הפעלת שיקול דעתו. למען הסר ספק מובהר, כי ככל שבמסגרת יישום החלטה זו תרכוש המדינה מניות בחברה, אזי לצורך הפעלת סמכויות מחזיק מניית המדינה, יחושבו שיעורי האחזקה באמצעי שליטה בחברה בהתאם לשיעור החזקות אפקטיבי של בעלי המניות בחברה בהם", יחולו גם לעניין הצעת החלטה זו ומניות שיוקצו, ככל שיוקצו, למדינה בחברות התעופה ובפרט בחברת אל על, בה מחזיקה המדינה מניית מדינה מיוחדת.

4. סיוע המדינה ינתן בכפוף למגבלות על משיכת דיבידנד, רכישת עצמית של מניות ועסקאות בעלי עניין, וכן תנאים נוספים שייקבעו על ידי המדינה. יצוין בהקשר זה כי בהסכמים שנחתמו עם חברת אל על, סאן דור וישראיר ביחס לכרטיסי הטיסה למטוסאים ולעובדי מערך אבטחת התעופה הוטלו מגבלות על משיכת דיבידנד, על רכישת עצמית של מניות ועל עסקאות בעלי שליטה ומגבלות אלה ימשיכו לחול במקביל להסכמים שיחתמו בהתאם להצעת החלטה זו.

עוד מוצע לדחות את מועד ההנפקה לציבור שהחברה היתה מחוייבת לבצע בהתאם להסכם עד ליום 7 ביולי 2021, לחודש ספטמבר 2022.

בנוסף, במסגרת החלטה 375 נקבע כי המדינה תמכור את המניות שהוקצו לה במסגרת

ההנפקה לציבור שהתקיימה בחודש ספטמבר 2020 בתוך 18 חודשים ממועד ההנפקה. על מנת לאפשר למדינה להחזיר את השקעתה במדינה מוצע לדחות את המועד האמור עד לתום שנת 2022.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

כמפורט בדברי ההסבר.

תקציב

עלות אבטחת התעופה במתווה הנוכחי, הכולל השתתפות של 97.5% בהוצאות אבטחת התעופה של החברות, עומדת על כמיליארד ש"ח בשנה (כך למשל בשנת 2019 היתה העלות 946 מיליון ש"ח). לפי מצב ענף התעופה כעת (לאור נגיף הקורונה) ובשל אי הוצאות לגבי מצב התעופה, התחזית לתקציב אבטחת התעופה בשנת 2022 עומדת על 777 מלש"ח (יש לציין כי מדובר בתחזית בלבד שכן הביצוע בפועל תלוי בהיקף התעופה והיעדים שיבחרו על ידי חברות התעופה בהתאם לאילוצי הקורונה ושיקולים מסחריים).

העלות הדרושה נכללה במסגרת תכנית התקציב התלת שנתית לשנים 2022 עד 2024 לפי סעיף 44 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985. יצוין כי אף אם יוקדמו חלק מהתשלומים בגין שנת 2022 כך שהם ישולמו לחברות התעופה כבר במהלך 2021, הדבר לא יביא לחריגה ממגבלת ההוצאה לשנת 2021 לאור כך שבשל מצב התעופה לאור נגיף הקורונה, ההוצאה בשנת 2021 על אבטחת התעופה היתה נמוכה מהצפוי.

לעניין מתווה הסיוע לחברות התעופה בסך שלא יעלה על 44 מיליון דולר ארה"ב- יוקצה סכום של 25 מיליון ש"ח ו-115 מיליון ש"ח בשנים 2021 ו-2022 בהתאמה, מתוך הסכומים שהוקצו במסגרת חוקי התקציב לשנים 2021 ו-2022 לצורך התמודדות עם משבר הקורונה.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

לא רלוונטי.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטה מס' 3024 מיום 27 בינואר 2008, שעניינה השתתפות המדינה בהוצאות הביטחון של חברות התעופה הישראליות ;

החלטה מס' 4032 מיום 24 באוגוסט 2008, שעניינה השתתפות בהוצאות ביטחון של חברות התעופה הישראליות ;

החלטה מס' 4462 מיום 1 בפברואר 2009, שעניינה השתתפות בהוצאות הביטחון של חברות התעופה הישראליות – המשך דיון ;

החלטה מס' 4026 מיום 25 בדצמבר 2011, שעניינה השתתפות בהוצאות הביטחון של חברות התעופה הישראליות ;

החלטה מס' 59 מיום 21 באפריל 2013, שעניינה אישור הסכם התעופה האירופי-ים תיכוני בין ממשלת מדינת ישראל לבין האיחוד האירופי והמדינות החברות בו _"שמיים פתוחים";

החלטה מס' 82 מיום 28 באפריל 2013, שעניינה השתתפות בהוצאות הביטחון של חברות התעופה הישראליות.

החלטה מס' 4755 מיום 24 בנובמבר 2019, שעניינה השתתפות בהוצאות הביטחון של חברות התעופה הישראליות – תיקון החלטת ממשלה.

החלטה מס' 151 מיום 28 ביוני 2020, שעניינה השתתפות בהוצאות הביטחון של חברות התעופה הישראליות – תיקון החלטת ממשלה.

החלטה מס' 563 מיום 22 בנובמבר 2020, שעניינה השתתפות בהוצאות הביטחון של חברות התעופה הישראליות – תיקון החלטת ממשלה.

החלטה מס' 375 מיום 13 בספטמבר שעניינה מתן סיוע לחברת אל-על נתיבי אוויר לישראל בע"מ

החלטה מס' 982 מיום 9 במאי 2021 שעניינה מתן סיוע לחברות התעופה הישראליות עקב התארכות משבר הקורונה ותיקון החלטות ממשלה

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת חוות דעתו של היועץ המשפטי של משרד האוצר.

סיווגים

סיווג ראשי: הצהרתי

סיווג משני: שינוי

תחום פעולה עיקרי: חוץ וביטחון

מוגש על ידי שר האוצר
ועל ידי שרת התחבורה והבטיחות בדרכים

י"ג בכסלו התשפ"ב
17 בנובמבר 2021

מוכירות הממשלה

החלטה מספר 563 של הממשלה מיום 22.11.2020.

563. השתתפות בהוצאות הביטחון של חברות התעופה הישראליות - תיקון
החלטת ממשלה

מ ח ל י ט י ם :

1. בהמשך להחלטת הממשלה מס' 151 מיום 28 ביוני 2020, לתקן את סעיף 10 להחלטת הממשלה מס' 4026 מיום 25 בדצמבר 2011 (להלן – החלטה 4026) כך שתוקף החלטה 4026 יהיה עד לחתימה על הסכם חדש בין חברות התעופה הישראליות לבין משרד האוצר או עד ליום 31 ביולי 2021, לפי המוקדם מביניהם, ולהסמיך את שר האוצר לאשר הארכה בת חמישה חודשים עד ליום 31 בדצמבר 2021, וזאת כל עוד "אל על נתיבי אוויר לישראל בע"מ" תמשיך לספק שירותי אבטחת תעופה לחברות התעופה הישראליות לפי הוראות והנחיות שירות הביטחון הכללי.

2. באשר להקצאת התקציבים לענין החלטה זו -

(א) במהלך שנת 2020 - עד לאישורו בכנסת של תקציב המדינה לשנת 2020, הקצאות התקציבים לפי החלטה זו כפופות להוראות סעיף 3ב לחוק יסוד: משק המדינה ולהוראות סעיף 49 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 (להלן – חוק יסודות התקציב). יצוין כי הקצאה זו נכללה בתכנית הפעולה המפורטת לפי סעיף 3ב(1א)(2)(א)(3) לחוק יסוד: משק המדינה שאושרה על ידי הממשלה בהחלטה מס' 365 מיום 9 בספטמבר 2020 ושאושרה על ידי ועדת הכספים ביום 23 בספטמבר 2020. תנאי להקצאת הכספים האמורים בהחלטה זו בשנת הכספים 2020, לאחר אישור חוק התקציב לשנת 2020, הוא הכללתם בחוק התקציב האמור, לכשיאושר.

(ב) במהלך שנת 2021 - ההקצאה הדרושה נכללה במסגרת תכנית התקציב התלת שנתית לשנים 2021 עד 2023 לפי סעיף 40 לחוק

מזכירות הממשלה

יסודות התקציב.

מזכירות הממשלה

החלטה מספר 4026 של הממשלה מיום 25.12.2011

4026.

השתתפות בהוצאות הביטחון של חברות התעופה הישראליות

מ ח ל י ט י ם :

בהמשך להחלטות הממשלה מס' 3024 מיום 27 בינואר 2008, מס' 4032 מיום 24 באוגוסט 2008 ומס' 4462 מיום 1 בפברואר 2009, שעניינן השתתפות המדינה בהוצאות הביטחון של חברות התעופה הישראליות בטיסות בינלאומיות, ובשים לב לסיכום אשר נחתם בין חברת אל על נתיבי אוויר לישראל בע"מ (להלן – אל על) לבין המדינה מיום 3 באוגוסט 2011, והסיכום המשלים מיום 21 בדצמבר 2011 (להלן – סיכום אל על) ובכלל זה התחייבותה של חברת אל על להמשיך ולתת שירותי אבטחת תעופה לחברות התעופה הישראליות לפי הוראות והנחיות השב"כ:

1. לעדכן את שיעור השתתפות המדינה בתקציב אבטחת התעופה של חברות תעופה ישראליות אשר מספקות שירותי אבטחת תעופה בהתאם להוראות השב"כ, כמפורט להלן:

א. השתתפות בשיעור 65% החל מיום 1 בינואר 2011 ועד יום 31 בדצמבר 2011.

ב. השתתפות בשיעור 70% החל מיום 1 בינואר 2012.

ג. על אף האמור בפסקאות (א) ו-(ב) –

(1) השתתפות בשיעור 75% לאחר חתימה על הסכם תעופה גלובאלי עם האיחוד האירופי, בהתאם להחלטת ממשלה מספר 441 מיום 12 בספטמבר 2006 (להלן – הסכם שמייס פתוחים).

(2) השתתפות בשיעור 80% החל מהמועד שבו התחילה פעילותם של שני קווי תעופה סדירים לפחות אשר לא פעלו טרם חתימת

הסכם שמייס פתוחים או הורחבה פעילותם של ארבעה קווי תעופה סדירים קיימים, או התחילה פעילותו של קו תעופה סדיר אחד לפחות אשר לא פעל טרם חתימת הסכם שמייס פתוחים והורחבה פעילותם של שני קווי תעופה סדירים קיימים, והכל בהתאם להסכם שמייס פתוחים וההסכם אפשר את תחילת פעילותם או הרחבתם.

2. בשל אספקת שירות אבטחת תעופה על ידי אל על לחברות תעופה ישראליות אחרות לפי הוראות השב"כ, להגדיל את מסגרת תקציב התקורות השנתי לאל על, הכלול במסגרת תקציב אבטחת התעופה, ב-250 אלף דולר ארה"ב, החל משנת 2011, כך שיעמוד על 2.25 מיליון דולר ארה"ב. היקף השתתפות המדינה במסגרת תקציב התקורות השנתי לאל על ייעשה בהתאם למדרגות ההשתתפות המפורטות לעיל, לפי העניין, ובכפוף להוצאה בפועל של סכום זה. הגדלת מסגרת תקציב התקורות כאמור בסעיף זה מותנית בהרחבה בפועל של הכיסוי הביטוחי של אל על בשל סיכוני מלחמה וטרור מכיסוי בגובה של 1 מיליארד דולר ארה"ב לכיסוי בגובה של 1.5 מיליארד דולר ארה"ב, והוכחת ביצוע הוצאות אלו.

3. לעדכן את השתתפות המדינה בתקציב אבטחת התעופה של חברת תעופה ישראלית שלא מתקיים בה האמור בסעיף 1 להחלטה, בהתאם למתווה המפורט באותו סעיף, בהתקיים התנאים הבאים:

א. החברות יכללו במסגרת פוליסות הביטוח והרחבי הכיסוי של כלי הטיס שבשימושן סעיף ויתור על זכות השיבוב כלפי אל על בגין נזקים הנובעים מסיכוני מלחמה וטרור.

ב. החברות יוסיפו את אל על כמבוטחת נוספת בפוליסת הביטוח ובהרחבי הכיסוי של ביטוחי החבויות שלהן בקשר לנזקי גוף ורכוש לנוסעים ולצדדים שלישיים, לעניין נזקים ופגיעות שיגרמו להן הנובעים מסיכוני מלחמה וטרור, וכן ויתור על זכות השיבוב כלפי אל על.

4. להטיל על החשב הכללי במשרד האוצר להכין, תוך ארבעה חודשים, כתב שיפוי בהתאם לעקרונות המפורטים בסיכום אל על בשל נזקים אשר ייגרמו לאל על בשל האירועים המבוטחים במסגרת פוליסת הביטוח והרחבי הכיסוי של חברות תעופה ישראליות.

5. הוראת אבטחה אשר התקבלה לאחר אישור תקציב אבטחת תעופה ולא נלקחה בחשבון במסגרת תקציב אבטחת התעופה, אשר עלות יישומה

עולה על 300 אלף דולר ארה"ב לשנה, או לחלופין, הנחיות חדשות אשר עלות יישומן במצטבר עולה על 900 אלף דולר ארה"ב בשנה (להלן – הנחיות), תובאנה לדיון בפני פורום משותף אשר חברים בו סגן הממונה על התקציבים במשרד האוצר, נציג השב"כ ונציג החברה המספקת את שירותי האבטחה (להלן – הפורום), בטרם החלטתן על מערך אבטחת תעופה. הפורום יקבל החלטה לגבי מקורות המימון ליישום ההנחיות. כמו-כן, יתכנס הפורום לבקשת אל על במקרה של שינוי מהותי בעלויות יישום ההנחיות. ככל שהפורום לא יגיע לידי הסכמות, יוכרע הנושא על ידי סגן הממונה על התקציבים במשרד האוצר. לאחר קביעת מקור מימון כאמור, תבצע אל על את ההנחיות, ותישא בהוצאות הכרוכות בביצוען בהתאם להוראות הסכם זה, ובכפוף להחלטות הפורום.

6. ככל שתקבע הוועדה הבינמשרדית לשכר ולתנאי שרות בחו"ל כי יש לעדכן את שכר העובדים או תנאי השירות באופן רטרואקטיבי, יעודכן תקציב אבטחת התעופה (חלקה של החברה וחלקה של המדינה) וישונה מחירון השכר בהתאם, בתום 30 ימים ממועד פנייתה של אל על.

7. להקים פורום בראשות משרד התחבורה והבטיחות בדרכים ובהשתתפות אל-על וחברות התעופה לתיאום, העלאת מחלוקות ובירורן. ככל שידונו מחלוקות הנוגעות לנושא עלויות או השתתפות המדינה בהוצאות אבטחת התעופה ישתתפו בדיון נציגי הממונה על התקציבים במשרד האוצר.

8. לשם בחינת עלויות אבטחת התעופה יוקם צוות כלכלי, בין משרדי, בהשתתפות נציגי הממונה על התקציבים, משרד התחבורה והבטיחות בדרכים, משרד החוץ, רשות ההגבלים העסקיים והשב"כ.

9. ככל שהממשלה תחליט על הקמת גוף ממלכתי או גוף אחר לביצוע השירות כולו או חלקו, לא יועברו לידי ביצוע השירותים כאמור, ובכלל זה את היקף השתתפותה של הממשלה בתקציב אבטחת תעופה של החברות, אלא אם תינתן לחברות המספקות שירותי אבטחה ולחברות התעופה האחרות הודעה מוקדמת בכתב על כך לפחות 90 יום לפני מועד העברה כאמור. החליטה הממשלה על ביצוע חלק מהשירות על ידי הגוף הממלכתי האמור, יחולו הוראות החלטה זו לגבי יתרת שירות אבטחת תעופה שלא הועברו לגוף האמור.

10. החלטה זו תעמוד בתוקף עד ליום 31 בדצמבר 2017, והאמור בסעיפים 1,2,4-6 להחלטה זו לא יחול לגבי אל על אם היא אינה מקיימת את התחייבויותיה לפי סיכום אל על, והאמור בסעיפים 1 ו-3 להחלטה זו לא יחול לגבי חברת תעופה אשר אינה מקיימת את התנאים הקבועים

מזכירות הממשלה

בהס.

(סיכום אל-על חופץ אל חברי הממשלה ונמצא בתיקי מזכירות הממשלה).

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה:

השתתפות בהוצאות הביטחון של חברות התעופה הישראליות – תיקון החלטת ממשלה, ומתן סיוע נוסף לחברות התעופה הישראליות.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

בהמשך להחלטה מס' 4026 מיום 25 בדצמבר 2011, שעניינה השתתפות בהוצאות הביטחון של חברות התעופה הישראליות (להלן – **החלטה 4026**) והחלטות נוספות הנזכרות בדברי ההסבר להצעת ההחלטה הוארך תוקף הסיכום בין מדינת ישראל לבין חברת אל על נתיבי אויר לישראל בע"מ בעניין הסדרת פעילות מערך האבטחה של התעופה האזרחית כך שתוקפו צפוי לפקוע במועד פקיעת תוקף החלטה 4026.

מאחר שעבודת מטה טרם חתימה על הסכם חדש בין חברות התעופה הישראליות ובין משרד האוצר לא הושלמה, מוצע להאריך את תוקף החלטה 4026 עד ליום 31 בדצמבר 2022 או עד למועד תחילתו של הסכם חדש, ככל שייחתם, לפי המוקדם מביניהם.

כמו כן, בעקבות התפרצות נגיף קורונה והמגבלות שהוטלו בישראל ובמדינות רבות ברחבי העולם על תנועת נוסעים אשר גרמו למשבר בעולם התעופה בכלל ולחברות התעופה הישראליות בפרט, הוקם צוות מקצועי במשרד האוצר בראשות מנכ"ל משרד האוצר, החשב הכללי, הממונה על התקציבים, היועץ המשפטי של המשרד ונציג רשות התעופה האזרחית (להלן – **הצוות**), לבחינת דרכים לסיוע לחברות התעופה הישראליות וזאת על מנת לשמר תעופה ישראלית.

במסגרת עבודת הצוות, אושרה ביום 13 בספטמבר 2020 החלטת ממשלה מס' 375 שעניינה **"מתן סיוע לחברת אל-על נתיבי אויר לישראל בע"מ"** (להלן – **החלטה 375**), שבמסגרתה הוחלט, בין היתר, על העמדת רשת ביטחון להנפקת מניות לציבור שתבצע חברת אל על נתיבי אויר לישראל בע"מ (להלן – **אל על**) וזאת בסך של כ-250 מיליון שקלים חדשים. בסופו של יום רכשה המדינה בהנפקה שהתבצעה בחודש ספטמבר 2020 מניות באל על בסכום של 115 מיליון שקלים חדשים. (כך שכיום מחזיקה המדינה בשיעור של 13% מאמצעי השליטה באל על).

במסגרת החלטה 375 הוחלט, ביחס למניות שהמדינה תרכוש באל על כי:

1. המדינה תמכור את מניותיה הרגילות בחברה בתוך 18 חודשים ממועד ההנפקה לציבור.
2. עד למכירתן של המניות כאמור, המדינה מוותרת מראש ובאופן בלתי חוזר על אמצעי השליטה שיוקנו לה בגין מניותיה בחברה והיא מתחייבת שלא לעשות בהם שימוש. המדינה תמשיך להיות זכאית לכל הזכויות ההוןיות הצמודות למניות האמורות. במסגרת זו הובהר כי התחייבות זו תחול רק על המדינה וכל מניה שתועבר מהמדינה בכל דרך שהיא לצד שלישי כלשהו תועבר עם מלוא הזכויות וללא מגבלה כאמור.

3. על החברה ועל אחזקת ניירות הערך בידי המדינה בחברה ומכירתם לא יחולו הוראות חוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 (להלן – **חוק החברות הממשלתיות**), והנהלים מכוחו, לרבות לעניין מתן תגמול לעובדי החברה.

4. אין באמור בהחלטה כדי לגרוע מסמכויות מחזיק מניית המדינה המיוחדת בחברה (להלן – **מניית המדינה**) או להשפיע על הפעלת שיקול דעתו. במסגרת ההחלטה הובהר כי ככל שבמסגרת יישומה תרכוש המדינה מניות בחברה, אזי לצורך הפעלת סמכויות מחזיק מניית המדינה, יחושבו שיעורי האחזקה באמצעי שליטה בחברה בהתאם לשיעור החזקות אפקטיבי של בעלי המניות בחברה בהם.

במקביל לסיוע האמור, קידם הצוות מסלול ייעודי בתנאים ייחודיים ליתר חברות התעופה הישראליות במסגרת קרן הלוואות לעסקים גדולים בערבות המדינה, באופן שאפשר לשתף חברות לגייס הלוואות מהמערכת הבנקאית בסכום העולה על 100 מיליון ש"ח לצורך מימון פעילותן השוטפת בזמן משבר הקורונה.

על רקע התמשכות המשבר, וההרעה במצבן התזרימי של חברות התעופה הישראליות, גיבש הצוות מתווה נוסף שלפיו המדינה תסייע תזרימית לחברות התעופה ותרכוש מהן מראש, לתקופה של כ-20 שנה, כרטיסי טיסה לכלל המטוסאים ועובדי מערך אבטחת התעופה. בהתאם לכך נחתם ביום 18 במרץ 2021 הסכם בין המדינה לבין חברת אל-על וסאן דור נתיבי אויר בינלאומיים בע"מ (להלן – **סאן דור**) שלפיו בתקופה האמורה החברות יממנו את עלויות ההטסה של מטוסאים ועובדי מערך אבטחת התעופה תמורת סכום של 210 מיליון דולר ארה"ב (להלן – **ההסכם עם אל על**). במסגרת ההסכם נקבעו, בין היתר, הוראות בדבר יישום תוכנית התייעלות בחברת אל על, הנפקת הון מניות ותנאים נוספים. הסכם מקביל לרכישת כרטיסי טיסה נחתם במהלך שנת 2021 בין המדינה לחברת ישראייר תעופה ותיירות בע"מ, ולפיו המדינה תשלם לחברה סכום של 16 מיליון דולר ארה"ב בתמורה לכך שהחברה תממן את עלויות ההטסה של מטוסאים ועובדי מערך אבטחת התעופה לתקופה של כעשרים שנה. לצד זאת, נקבעו בשני ההסכמים מנגנוני פיצויים מוסכמים במידה ומי מהחברות תפר את התחייבויותיה בגין ההסכם שנחתם עימה. ההסכם עם אל על אושר במסגרת החלטת ממשלה מס' 982 מיום 9 במאי 2021 (להלן – **החלטה 982**) ובמסגרת החלטה זו אף נרשמה הודעת שר האוצר כי ישראייר חתמה על ההסכם המקביל שהועבר לה. בימים אלה, המגעים בין משרד האוצר לבין חברת ארקיע עודם נמשכים בדבר הסכם מקביל לעניין רכישת כרטיסי טיסה והדרוש להגעה להסכמות.

לנוכח התארכות משבר הקורונה והשלכותיו על ענף התעופה גיבש משרד האוצר מתווה סיוע נוסף לכלל חברות התעופה, הכולל את העקרונות הבאים:

1. חברות התעופה יקבלו סיוע מהמדינה בסכום כולל שלא יעלה על 44 מיליון דולר ארה"ב במצטבר לכל החברות שיועמד במסגרת הסכם פרטני בין כל חברה עם המדינה. הסיוע יינתן בדרך של אגרת חוב, הצמודה לשער הדולר, ללא ביטחונות וללא ריבית לתקופה של שלוש שנים מיום חתימת ההסכם. במידה שחברת התעופה תהיה ציבורית בתום התקופה האמורה החברה תהיה רשאית לבחור האם לפרוע את אגרת החוב או להמירה למניות בחברה במחיר שישקף הנחה של 7.5% על שער המניה נכון לאותו מועד. יצוין כי בשלב זה רק חברת אל על היא חברה ציבורית.
2. סיוע המדינה יועבר לכל חברת תעופה במקביל להזרמת הון בעלים לחברת התעופה בסכום

שווה (יחס של 1:1). חלק הבעלים יועבר בסמוך לפני העברת סיוע המדינה, ובאופן שתקבע המדינה.

3. בכל מקרה חלק המדינה בהון המניות של כל אחת מהחברות לא יעלה על 24%, וכל חלק מסיוע המדינה שעשוי להעלות את החזקת המדינה בכל אחת מחברות התעופה מעל השיעור האמור, אגרת החוב תיפרע עד תום תקופת הסיוע.

4. סיוע המדינה ינתן בכפוף למגבלות על משיכת דיבידנד, רכישת עצמית של מניות ועסקאות בעלי עניין, וכן תנאים נוספים שייקבעו על ידי המדינה. יצוין בחקשר זה כי בהסכמים שנחתמו עם חברת אל על, סאן דור וישראיר ביחס לכרטיסי הטיסה למטוסאים ולעובדי מערך אבטחת התעופה הוטלו מגבלות על משיכת דיבידנד, על רכישת עצמית של מניות ועל עסקאות בעלי שליטה ומגבלות אלה ימשיכו לחול במקביל להסכמים שיחתמו בהתאם להצעת החלטה זו.

במסגרת המתווה החדש הובהר כי האמור ביחס למניות שהוקצו למדינה בהחלטה 375 יחול גם לענייננו ככל שיוקצו למדינה מניות, על פי החלטת החברה כאמור, היינו-

1. המדינה תמכור את המניות שיוקצו לה בתוך 18 חודשים ממועד ההקצאה.
2. עד למכירתן של המניות, המדינה מוותרת מראש ובאופן בלתי הדיר על אמצעי השליטה שיוקנו לה בגין מניותיה בחברות והיא מתחייבת שלא לעשות בהם שימוש. המדינה תמשיך להיות זכאית לכל הזכויות ההוןיות הצמודות למניות האמורות. יובהר כי התחייבות זו תחול רק על המדינה וכל מניה שתועבר מהמדינה בכל דרך שהיא לצד שלישי כלשהו תועבר עם מלוא הזכויות וללא מגבלה כאמור.
3. על החברה ועל אחזקת ניירות הערך בידי המדינה בחברה ומכירתם לא יחולו הוראות חוק החברות הממשלתיות, והנהלים מכוחו, לרבות לעניין מתן תגמול לעובדי החברה.
4. אין באמור בהצעת ההחלטה כדי לגרוע מסמכויות מחזיק מניית המדינה או להשפיע על הפעלת שיקול דעתו. לצורך הפעלת סמכויות מחזיק מניית המדינה, יחושבו שיעורי האחזקה באמצעי שליטה באל על בהתאם לשיעור החזקות אפקטיבי של בעלי המניות בחברה בהם.

בנוסף, מוצע לדחות את המועד למכירת מניות המדינה בחברת אל על כך שהמכירה תתבצע עד תום שנת 2022 ולא בתוך 18 חודשים ממועד ההנפקה. עוד מוצע לתקן את ההסכם שאושר בהחלטה 982 כך שההנפקה לציבור שהיה על חברת אל על לבצע עד יום 31 ביולי 2021 יידחה לחודש ספטמבר 2022.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרון:

במסגרת החלטה 375 החליטה הממשלה על מתן סיוע ספציפי וייחודי לחברת אל על באופן של מתן רשת ביטחון להנפקה שתבצע החברה, כך שהמדינה עמדה, ערב ההנפקה, בפני האפשרות של רכישת אמצעי שליטה בחברת אל על בשיעור של עד 44%.

במסגרת חוות דעתי שצורפה להחלטה 375 (להלן – **חוות דעתי הקודמת**) ציינתי, בין היתר, כי מדובר בהחלטה מובהקת של מדיניות כלכלית ושל סדרי עדיפויות המסורה לשיקול דעתה של הממשלה. האופן שבו המדינה מבקשת לסייע לעסקים במשבר נתון לשיקול דעתה הבלעדי, ובכלל כך, עצם העמדת הסיוע לחברה וכן פרטי ההסדר שגובש בידי הצוות המקצועי.

עוד ציינתי כי הסיוע לאל על מבוסס על האינטרס הלאומי שיש למדינה בחברה, ובעניין הרב שיש לממשלה בקיומה ובאיתנותה הכלכלית. למדינה אינטרסים חיוניים בחברה המוגנים באמצעות מניית המדינה המיוחדת באל על, הכוללים, בין היתר, את האינטרס החיוני בדבר שמירת כושר התפעול ויכולת ההטסה של החברה, המחדדים את החשיבות בהמשך קיומה של החברה למשק הישראלי. מכאן ייחודה של חברת אל על.

זאת לצד העובדה כי סיוע של המדינה בעקבות משבר הקורונה ניתן גם לשתי חברות התעופה הישראליות האחרות, הן באופן של קידום תיקון חקיקה המאפשר דחייה של תשלום החזר ללקוחות שטיסתם בוטלה לנוכח המשבר, וזאת בהתאם לחוק חוק שירותי תעופה (פיצוי וסיוע בשל ביטול טיסה או שינוי בתנאיה), התשע"ב-2012, וכן סיוע ייחודי שניתן רק לאותן חברות, במסגרת קרן ההלוואות לעסקים גדולים בערבות המדינה.

בהמשך, במסגרת החלטה 982 אושר סיוע תזרימי לכלל חברות התעופה באופן של רכישת כרטיסי טיסה למטוסאים כמפורט בדברי ההסבר להצעת ההחלטה.

כעת, לנוכח התמשכות משבר הקורונה גיבש משרד האוצר מתווה נוסף שיחול על כלל חברות התעופה הישראליות, בשינויים הנובעים מגודל החברה, נכונות בעל השליטה להזרים כסף לחברה וכן היותה של החברה ציבורית או פרטית.

במצב דברים זה האמור בחוות דעתי הקודמת ביחס להיותה של ההחלטה החלטה מובהקת של מדיניות כלכלית ושל סדרי עדיפויות המסורה לשיקול דעתה של הממשלה וכי האופן שבו המדינה מבקשת לסייע לעסקים במשבר נתון לשיקול דעתה הבלעדי, נכון ביתר שאת.

לעניין מתווה הסיוע המוצע מדובר במתן הלוואה לחברות התעופה הישראליות, ללא ריבית וללא בטוחות, שהחברות תידרשנה לפרוע בתום שלוש שנים ממועד מתן ההלוואה. חברה אשר במועד הפירעון תהיה חברה ציבורית תהיה רשאית לפרוע את ההלוואה באמצעות הקצאת מניות למדינה (תוך מתן הנחה בשיעור שיקבע על ידי המדינה). העמדת הלוואה כאמור ודאי אפשרית, ואף עדיפה, מקום שבו המדינה היתה רשאית לתת לחברות התעופה סובסידיה מתקציב המדינה, וזאת ללא תמורה. כעת, אף שהדבר אינו מתחייב מוצע כי הסיוע ינותן באמצעות מתן הלוואה שתפרע במזומן או באמצעות הקצאת מניות בחברת התעופה (בתנאים כמפורט לעיל).

לעניין המרת איגרת החוב למניות, כאמור, מדובר באפשרות העומדת לחברה התעופה במידה שהיא תהיה ציבורית. אף שכיום המדינה מחזיקה כ-13% מהון המניות בחברת אל על, היא צפויה למכור את מניותיה עד תום שנת 2022, ועל כן ככל שאיגרת החוב תומר למניות בחברה, מניות אלו לא יתווספו למניות הקיימות ועל כן המדינה לא צפויה להגדיל את אחזקותיה בחברה. יתירה מזו, החברה מחוייבת לצאת בהנפקה לציבור עד לחודש ספטמבר 2022 ועל כן אף מטעם זה אחזקותיה של המדינה בחברת אל על צפויות להיות מדוללות.

יחד עם זאת, לשם הזהירות מוצע להבהיר בהצעת ההחלטה כי כל האמור בהחלטה 375 ביחס למניות שיוקצו למדינה בחברת אל על יחולו גם כאן ובפרט לעניין התחייבות המדינה שלא לעשות שימוש בזכויות ההצבעה שיוקנו לה בגין מניותיה בכל אחת מהחברות שבהן יוקצו לה מניות וההבהרה כי חוק החברות הממשלתיות לא יחול לעניין מניות אלו.

כפי שפירטתי בהרחבה בחוות דעתי הקודמת, לנוכח ההתחייבות המדינה שלא לעשות שימוש בזכויות ההצבעה שיוקנו לה בגין מניותיה בחברה, המדינה מוותרת על הזכות למנות דירקטורים בחברה, רובם או חלקם, ועל כן, בסופו של יום, למדינה לא תעמוד - לא הזכות ולא היכולת, להצביע באסיפה הכללית או למנות דירקטורים בחברה. בהתאם לכך, אין בעצם רכישת המניות כדי להחיל על החברה את חוק החברות הממשלתיות, משעה שאין למדינה, כח הצבעה כלשהו באסיפה הכללית וממילא הזכות למנות דירקטורים בחברה.

לעניין סבירות המתווה ביחס לויתור, כביכול, של המדינה על זכויות ההצבעה שיוקנו לה בגין מניותיה בחברת אל על, פירטתי בהרחבה בחוות דעתי הקודמת. לעניין זה ציינתי, בין היתר, כי מטרתו של המתווה בסיוע לחברה לנוכח המשבר הקשה שפקד אותה ואין כוונה לרכוש אמצעי שליטה בחברה, אשר המדינה בהפרטתה הצחירה כי אין לה כל עניין בניהול. הקצאת המניות היא פועל יוצא של הסיוע ולא אמצעי להשתתפות המדינה בניהול החברה. בהתאם לכך, המדינה גם הודיעה על מתווה מראש למכירת אחזקותיה בחברה ועיתוי המכירה הוא רק על מנת למקסם את שווי המניה הנמכרת. עוד ציינתי, כי שליטה בחברה, חלקית או מלאה, עשויה להטיל נטל נוסף על תקציב המדינה, בלי שיש למדינה עניין בכך.

עוד ציינתי כי ייחודיותו של הסיוע המוצע אף ביחס לחברות בענפים אחרים במשק, היקפו, והעובדה שמדובר בהחזקת מניות לתקופה מוגבלת בלבד, מצדיקות את ההסדר הייחודי שבו המדינה רוכשת מניות בלא שיש לה את הזכות לממש את זכויות ההצבעה בגין.

כל האמור מתקיים גם בעניין המתווה החדש להקצאת אג"ח המיר למניות, וזאת בשים לב לאפשרות הנמוכה שיוקצו למדינה מניות בחברות, ולכך שממילא המדינה לא צפויה להגדיל את אחזקותיה בחברת אל על מעבר לאחזקות הקיימות. אשר על כן, מדובר במתווה המצוי במתחם הסבירות.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

עמדת היועץ המשפטי של משרד התחבורה והבטיחות בדרכים היא כי אין מניעה משפטית בקבלת הצעת ההחלטה.

היועץ המשפטי של שירות הביטחון הכללי מסר כי אין לו הערות להצעת ההחלטה.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

אין מניעה משפטית בקבלת הצעת ההחלטה.

16.05.20

היועץ המשפטי למשרד האוצר

אסי מסינג

חתימה

תפקיד

שם